

Sygn. I C 967/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 stycznia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Ciechanowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Lidia Kopczyńska

Protokolant: stażysta Sylwia Gawarecka

po rozpoznaniu w dniu 20 stycznia 2016 r. w Ciechanowie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank S. A. w W.

przeciwko M. W.

o zapłatę

orzeka

I. zasądza od pozwanego M. W. na rzecz powoda (...) Bank S. A. w W. kwotę 11.968,56zł (jedenaście tysięcy dziewięćset sześćdziesiąt osiem złotych pięćdziesiąt sześć groszy) z odsetkami:

- umownymi w wysokości odpowiadającej odsetkom maksymalnym liczonym od kwoty 11.230,73zł (jedenaście tysięcy dwieście trzydzieści złotych siedemdziesiąt trzy grosze) od dnia 09 lipca 2015 roku do dnia zapłaty

- ustawowymi liczonymi od kwoty 586,83zł (pięćset osiemdziesiąt sześć złotych osiemdziesiąt trzy grosze) od dnia 13 lipca 2015 roku do dnia zapłaty;

II. w pozostałym zakresie powództwo oddała;

III. zasądza od pozwanego M. W. na rzecz powoda (...) Bank S. A. w W. kwotę 151,50zł (sto pięćdziesiąt jeden złotych pięćdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 967/15

UZASDANIENIE

Powód (...) Bank S.A. z siedzibą w W. w pozwie złożonym do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie w dniu 13 lipca 2015 r. wnosił o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu elektronicznym i zasądzenie na jego rzecz od pozwanego M. W. kwoty 11.968,56 zł w tym:

- kwoty 11.230,73 zł z odsetkami umownymi w wysokości 4-krotności stopy kredytu lombardowego NBP liczonymi od dnia 9 lipca 2015 r. do dnia zapłaty,

- kwoty 205,72 zł z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,

- kwoty 381,11 zł z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty

- kwoty 151 zł tytułem opłat i prowizji bez dalszych odsetek.

Ponadto wniósł o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że pozwany zawarł z nim w dniu 6 marca 2007 r. umowę kredytu. Wobec braku spłaty zaległych rat - z których pierwsza zaległość miała miejsce w dniu 16 września 2014 r. – wypowiedział przedmiotową umowę stawiając całą należność w stan wymagalności. Strona pozwana do dnia wniesienia pozwu nie spłaciła wymaganej wierzytelności.

Powód ponadto wskazał, że zgodnie z postanowieniami zawartej umowy jest on uprawniony do naliczania odsetek umownych za opóźnienie w spłacie wymagalnych rat w wysokości średniego oprocentowania (...) dla 3-miesięcznych lokat na rynku międzybankowym z 10 ostatnich dni roboczych ostatniego miesiąca poprzedniego kwartału, powiększonej o 25 punktu procentowego, z tym zastrzeżeniem, że w żadnym czasie nie może przekroczyć 4-krotności wysokości bieżącej stopy kredytu lombardowego NBP, począwszy od dnia 9 lipca 2015 r. do dnia zapłaty. Natomiast w związku z tym, że umowna wysokość stopy procentowej przewyższa 4-krotność kredytu lombardowego NBP wnosił o zasądzenie od kwoty kapitału w wysokości 11.230,73 zł odsetek maksymalnych stanowiących 4-krotność stopy kredytu lombardowego NBP. (pozew k. 2-5 akt)

W dniu 21 lipca 2015 r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym uwzględnił powództwo w całości. (nakaz zapłaty k. 6 akt)

Pozwany M. W. w ustawowym terminie złożył sprzeciw od w/w nakazu zapłaty, w którym zaskarżył go w całości i wnosił o oddalenie powództwa, ewentualnie o rozłożenie należności na raty. Był też otwarty na zawarcie ugody poprzez rozłożenie należności na w systemie ratalnym w kwotach po 1.000,00 zł miesięcznie, poczynając od września 2015 r. (sprzeciw k. 8 akt)

Na skutek złożenia sprzeciwu, a tym samym utarty mocy nakazu zapłaty, Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie postanowieniem z dnia 27 sierpnia 2015 r. przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Ciechanowie według właściwości (postanowienie k. 14 akt).

W odpowiedzi na sprzeciw powód podtrzymywał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie, a ponadto wskazał, że jego zdaniem brak jest podstaw do rozłożenia zadłużenia na raty oraz wniósł o zasądzenie kosztów procesu wg. norm przepisanych. (pismo k. 40-40verte)

Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 6 marca 2007 r. M. W. zawarł umowę kredytu nr (...) z (...) Bank S.A. w K. (poprzednik prawny powoda) na sfinansowanie zakupu samochodu osobowego marki R. (...) oraz na inne wydatki. Na podstawie tej umowy kredytodawca udzielił pozwanemu kredytu złotowego indeksowanego kursem (...), stanowiącego równowartość w złotych polskich kwoty 12.377,73 CHF, na okres 96 miesięcy, ze spłatą w terminach i kwotach określonych w harmonogramie spłat do dnia 16 marca 2015 r. Zgodnie z § 3 umowy kredyt oprocentowany był wg. zmiennej stopy procentowej, która w dniu podpisania umowy wносиła 16,90 % w stosunku rocznym. Oprocentowanie kredytu było sumą oprocentowania podstawowego Banku dla danego rodzaju kredytów na zakup pojazdów oraz stałej w całym okresie kredytowania marży w wysokości 2,00 %. Rzeczywista roczna stopa oprocentowania na dzień zawarcia umowy wynosiła 21,45 % (§ 3 ust. 1 i 3 umowy). W przypadku opóźnienia w terminowym regulowaniu rat kredytu ustalonych w harmonogramie, Bank pobierał od niespłaconego w terminie kredytu podwyższone odsetki naliczone wg. stopy procesowej w wysokości średniego oprocentowania (...) dla 3-miesięcznych lokat rynku międzybankowym z 10 ostatnich dni roboczych ostatniego miesiąca poprzedniego kwartału, powiększonej o 25 punktu procentowego, z tym zastrzeżeniem, że w żadnym czasie nie może przekroczyć 4-krotności wysokości bieżącej stopy kredytu lombardowego NBP (§ 10 ust. 1 umowy). Jeżeli kredytobiorca nie zapłaci w terminach umownych pełnych rat kredytu, za co najmniej 2 okresy płatności, Bank mógł wypowiedzieć umowę kredytu po uprzednim wezwaniu kredytobiorcy do zapłaty

zaległych rat lub ich części w terminie 7 dni od otrzymania wezwania, pod rygorem wypowiedzenia umowy. Termin wypowiedzenia wynosił 30 dni (§ 10 ust. 2). Przedmiot umowy został przelany przez kredytodawcę na rachunek bankowy pozwanego podany podczas zawierania przedmiotowej umowy.

dowód: KRS powoda k. 26-36 akt, umowa kredytu k. 24 akt

Wobec zaprzestania spłacania kredytu zgodnie z warunkami umowy Bank złożył kredytobiorcy oświadczenie datowane na dzień 31 marca 2015 r. o wypowiedzeniu umowy z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia od dnia doręczenia, które miało miejsce 15 kwietnia 2015 r. z podkreśleniem, że w następnym dniu po upływie okresu wypowiedzenia, całość środków kredytowych z odsetkami i kosztami staje się natychmiastowo wymagalna.

dowód: wypowiedzenie umowy wraz z dowodem doręczenia k. 42-44 akt

Stosownie do regulacji prawa bankowego kredytobiorca w dniu 8 lipca 2015 r. wystawił wyciąg z ksiąg banku stwierdzający zadłużenie strony pozwanej.

dowód: wyciąg z ksiąg banku k. 22 akt

Na dzień wniesienia pozwu, do spłaty kredytobiorcy pozostała kwota 11.968,56 zł, na którą składają się: niespłacony kapitał 11.230,73 zł, odsetki kapitałowe 205,72 zł za korzystanie z kapitału liczone od dnia 16 września 2014 r. do dnia 10 czerwca 2015 r., 381,00 zł odsetek za opóźnienie liczone od dnia 16 września 2014 r. do dnia 8 lipca 2015 r. oraz koszty opłat i prowizji w kwocie 151,00 zł.

dowód: wyciąg z ksiąg banku k. 22 akt

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, a w szczególności: KRS powoda k. 26-36 akt, kserokopii umowy kredytu k. 24-25 akt, wypowiedzenia umowy k. 42-43 akt wraz z dowodem doręczenia i wyciągu z ksiąg banku k. 22 akt.

W niniejszej sprawie, na podstawie art. 232 zd. 2 KPC, Sąd dopuścił dowód z dokumentów przedłożonych przez powoda w trakcie postępowania. Ich prawdziwość nie był przez pozwanego kwestionowana, ani nie budzi wątpliwości. Przedłożone dokumenty rzeczywiście były sporządzone, a w ich treść nie ingerowano, nie były przerabiane. W tej sytuacji Sąd uznał, iż dołączone dokumenty mogą w całości stanowić podstawę do wydania w sprawie rozstrzygnięcia.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W ocenie Sądu, roszczenie powoda zasługiwało w zasadniczej części na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 69 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawa Bankowego przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

W dniu 6 marca 2007 r. pozwany zawarł umowę kredytu z poprzednikiem prawnym powoda (...) Bank S.A. w K.. Wobec zaprzestania spłaty rat kredytu zgodnie z warunkami umowy kredytodawca wypowiedział umowę i pozostawił całość środków kredytowych w stan natychmiastowej wymagalności.

Pozwany nie kwestionował faktu istnienia zadłużenia ani wysokości kwoty, wnosił jedynie o rozłożenie należności na raty.

Z art 6 KC wynika, że ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

W niniejszej sprawie został przedstawiony przez powoda wyciąg z ksiąg banku oraz umowa, której prawdziwości oraz rzetelności pozwany nie kwestionował. Tym samym należy uznać, że powód wykazał istnienie zobowiązania. Natomiast pozwany nie udowodnił, że zwolnił się z ciążącego na nim zobowiązania.

W tej sytuacji Sąd uznał żądanie pozwu za uzasadnione i należność zasądził w wysokości dochodzonej pozwem. Sąd oddalił powództwo częściowo w zakresie żądanych odsetek, gdyż od 1 stycznia 2016 r. nastąpiła zmiana art. 481 KC.

Jak wynika z art. 476 zd. 1 KC, dłużnik dopuszcza się zwłoki, gdy nie spełnia świadczenia w terminie, a jeżeli termin nie jest oznaczony, gdy nie spełnia świadczenia niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela.

Do 1 stycznia 2016 r. art. 481 KC, który regulował kwestię **odsetek za opóźnienie** następująco:

§ 1. Jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

§ 2. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. Jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej niż stopa ustawowa, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy.

Wysokość odsetek z tytułu opóźnienia może zatem być określona przez strony w umowie albo też może wynikać z przepisów prawa (wyżej cytowany § 2). Granicę wysokość odsetek za opóźnienie wyznaczały przepisy o odsetkach maksymalnych, zawarte w art. 359 § 2¹ KC (obowiązującym przed 1 stycznia 2016 r.), który odpowiednio należało stosować. Zgodnie z jego brzmieniem - Maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej (czyli. np. umowy) nie może w stosunku rocznym przekraczać 4-krotności wysokości stopy kredytu lombardowego NBP (odsetki maksymalne). W razie zastrzeżenia w czynności prawnej stopy odsetek za opóźnienie wyższych niż odsetki maksymalne wierzycielowi należały się odsetki maksymalne (art. 359 § 2¹ KC – obowiązującym do 1 stycznia 2016 r.). Organem, który określał wysokość odsetek ustawowych do dnia 1 stycznia 2016 r. była Rada Ministrów (art. 359 § 3 KC)

W dniu 1 stycznia 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 9 listopada 2015 r.), która znowelizowała m.in. przepisy dotyczące odsetek zarówno tych wynikających z art. 359 KC – tzw. odsetek kapitałowych, jak z art. 481 KC – tzw. odsetek za opóźnienie, zmieniającą sposób obliczania odsetek i ich wysokość.

Nowa treść art. 481 KC brzmi następująco -

§ 1. Jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

§ 2. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej NBP i 5,5 punktów procentowych. Jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy.

§ 2¹. Maksymalna wysokość odsetek za opóźnienie nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie (odsetki maksymalne za opóźnienie).

§ 2². Jeżeli wysokość odsetek za opóźnienie przekracza wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie, należą się odsetki maksymalne za opóźnienie.

§ 2³. Postanowienia umowne nie mogą wyłączać ani ograniczać przepisów o odsetkach maksymalnych za opóźnienie, także w przypadku dokonania wyboru prawa obcego. W takim przypadku stosuje się przepisy ustawy.

§ 2⁴. Minister Sprawiedliwości ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", wysokość odsetek ustawowych za opóźnienie.

Zgodnie z art. 56 cytowanej ustawy nowelizującej – Do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Powód wnosił o zasądzenie odsetek umownych w wysokość 4-krotności kwoty kredytu lombardowego NBP od kwoty kapitału, tj. 11.230,73 zł od dnia 9 lipca 2015 r. do dnia zapłaty oraz odsetek ustawowych od kwot 205,72 zł i 381,11 zł (łącznie 586,83 zł) od dnia wniesienia pozwu (tj. 13 lipca 2015 r.) do dnia zapłaty.

Biorąc pod uwagę wyżej opisane i cytowane przepisy (zarówno te przed 1 stycznia 2016 r., jak i te po 1 stycznia 2016 r.) –

Sąd zasądził odsetki umowne w wysokości odpowiadającej odsetkom maksymalnym liczonemu od kwoty 11.230,73 zł od dnia 9 lipca 2015 r. do dnia zapłaty, tj.

- od dnia 9 lipca 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. z odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości 4-krotności kredytu lombardowego NBP – których wysokość odpowiadała żądaniu powoda - których podstawa zasądzenia wynika z art. 481 § 2 KC w zw. z art. 359 § 2¹ KC w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz

- od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty z odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości 2-krotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie, które są równe sumie stopy referencyjnej NBP i 5,5 punktów procentowych., których podstawa zasądzenia wynika z art. 481 § 2 i 2¹ KC w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2016 r.

Sąd ponadto zasądził odsetki ustawowe liczone od kwoty 586,83 zł (suma kwot 205,72 zł i 381,11 zł) od dnia 13 lipca 2015 r. do dnia zapłaty, tj.

- od dnia 13 lipca 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w wysokości odsetek ustawowych – których wysokość odpowiadała żądaniu powoda - których podstawa zasądzenia wynika z art. 481 § 2 KC w zw. z art. 359 § 2 KC w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz

- od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej NBP i 5,5 punktów procentowych., których podstawa zasądzenia wynika z art. 481 § 2 KC w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2016 r.

W pozostałym zakresie Sąd powództwo oddalił, bowiem w wyniku zmiany przepisów, które weszły w życie w dniu 1 stycznia 2016 r., żądanie powoda zasądzenia odsetek w przedstawionej przez niego wysokości po dniu 31 grudnia 2015 r. wykraczało po za obecnie obowiązujące ramy odsetek maksymalnych za opóźnienie.

W treści wyroku Sąd nie zamieścił odrębnego punktu odnośnie oddalenia wniosku pozwanego o rozłożenie należności na raty, mając na uwadze stanowisko wyrażane w doktrynie. Odmowa rozłożenia świadczenia na raty albo wyznaczenia terminu do spełnienia świadczenia nie wymaga odrębnego orzeczenia w sentencji wyroku, lecz powinna być umotywowana w uzasadnieniu (K. Piasecki w: Kodeks postępowania cywilnego..., t. 1, red. K. Piasecki, s. 1504, Przemysław Telenga w: Komentarz aktualizowany do Kodeksu postępowania cywilnego).

Sąd nie uznał za zasadne rozłożenie zasądzonej należności na raty. Możliwość taka wynika z art. 320 KPC, zgodnie z którym w szczególnie uzasadnionych wypadkach Sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie. Przesłanką do rozłożenia świadczenia na raty jest pozytywna prognoza odnośnie spłaty, bowiem celem uregulowania z art. 320 KPC, jest zapewnienie dłużnikowi możliwości spłaty zadłużenia. W niniejszej sprawie pozwany nie

przetawil Sądowi żadnych dowodów odnoszących się do jego obecnej sytuacji majątkowej oraz aktualnych możliwości zarobkowych, po których analizie Sąd mógłby rozpoznać złożony przez niego wniosek i ustalić istnienie faktycznej, realnej szansy na zaspokojenie wierzyciela w formie ratalnej. Ponadto należy wskazać, iż od chwili wytoczenia powództwa pozwany oprócz aktywności w złożeniu sprzeciwu od nakazu zapłaty nie kontaktował się z powodem celem ewentualnych negocjacji w przedmiocie zawarcia ugody, jak również nie zapłacił nawet w części należności dochodzonych pozwem. Taka postawa pozwanego nie zasługuje na uwzględnienie zgłoszonego przez niego wniosku.

Pozwany przegrał proces w całości. Zgodnie z zasadą wyrażoną w art 98 § 1 i 2 KPC Strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Na koszty składają się: opłata sądowa, którą uiszczył powód w elektronicznym postępowaniu upominawczym kwocie 150,00 zł oraz 1,50 zł kosztów prowizji operatora płatności (...) S.A. za złożenie pozwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym.

Z tych względów Sąd orzekł jak w wyroku.

ZARZĄDZENIE

(...)